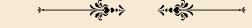

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	
20:56	20:27	19:22	בני ברק
20:59	20:24	19:07	ירושלים
20:59	20:28	19:17	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה המוסדות

רבי מתיא בן חרש

סיפור מדהים על רבי מתיא בן חרש שזכה לעבור נסיון קשה בעיניים

ומי שלא פוחד הוא חושב "אני כבר חזק, אין לי מה לפחד" הוא יפול!

לכן אמר שלמה המלך [משלי פרק ז, יג] "החזק במוסר אל תרף נצרה כי היא חייך" - אל תעזוב מוסר! החיים שלך תלויים במוסר, תלויים בביקורת, אדם עוזב מוסר - הוא עלול להתרסק. עד זיבולא בתרייתא צריך אדם להתחזק, כלומר עד שישימו אותו בקבר! עד הרגע האחרון!

ורבי מתיא בן חרש שהיה קודש קדשים אומר "מתיירא אני שמא" - על ספק - שמא יתגבר עליו יצה"ר.

והוא שורף את העיניים שלו! איזה מסירות נפש! אותו לא מעניין כלום העיקר שהנשמה לא תשרף! איזו יראת שמים!

כמו שאמרנו מספרי הקבלה, שאם אדם ידע את השורש של העיניים בעולמות העליונים האדם ייבהל! ואמר האריז"ל שאילו היה אדם יודע כמה הוא פוגם בעולמות העליונים בקריצה בלבד, אז מהפחד לא היה זז כל החיים שלו! כי שורש העיניים גבוה מאד בעולמות העליונים!

באבא מאיר ז"ל, כשהיו באים אליו ראשי ישיבות, ושאלו אותו כיצד להכניס יראת שמים בתלמידים, ואמר להם תדברו איתם על שמירת עיניים, כי אם יש שמירת עיניים - יש יראת שמים, אין שמירת עיניים - אין יראת שמים!

ורבי יעקב אבוחצירא ז"ל ירא"ה אותיות ראי"ה, ללמדך שכל היראת שמים של האדם תלויה בראיה שלו, איפה העיניים שלו בדרכים, זה יראת שמים - שהעיניים יהיו קדושות וטהורות. ועוד נדבר על זה בהרחבה על מעלת העיניים.

אנחנו היום ממש כמו תקופת דור המבול, תיבת נח - זה בית המדרש שבו עוסקים בתורתנו של בורא העולם, אתה נכנס זכוכית ויוצא יהלום. לעומת זאת ולהבדיל, הרחוב - זה מבול, מבול של פריצות.

שנזכה להינצל מהמבול שברחוב ולזכות להתקרב אל התורה ואל הקב"ה, אמן!
שבת שלום ומבורך!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

מעשה היה בר' מתיא בר חרש, שהיה עשיר, וירא שמיים, ובעל מידות טובות, ורודף מצווה וצדקה, ומהנה תלמידי חכמים מנכסיו, והיו יתומים ואלמנות מצויין על שולחנו תמיד, וכל אורחותיו ביושר, וכל ימיו עוסק בתורה, כר' מאיר רבו, והיה זיו פניו מבהיק כזהר השמש, ואמרו עליו שמיימו לא הסתכל באשת איש ולא באישה אחרת, פעם אחת היה יושב ועוסק בתורה, ועבר השטן וראהו ונתקנא בו, אמר אפשר צדיק בלא חטא בעולם!?

מיד עלה למרום ועמד לפני הקדוש ברוך הוא ואמר רבש"ע מתיא בן חרש מהו לפניך, אמר לו צדיק גמור, אמר תן לי רשות ואנסנו, נתן לו רשות, מיד הלך ומצאו יושב ועוסק בתורה, נדמה לו כאישה יפה שלא היה כיופיה מימות נעמה אחות תובל קין, שטעו בה מלאכי השרת, שנאמר ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טבת הנה (בראשית ו ב), כיון שראה אותה הפך פניו לאחוריו, חזר השטן והלך כנגד פניו, החזיר פניו לצד אחר והשטן כנגד פניו, כיון שראה שמתהפכת לכל הצדדים, אמר בליבו מתיירא אני שמא ישלוט בי יצר הרע.

מה עשה אותו צדיק, קרא לאחד מתלמידיו שהיה משמשו, ואמר לו בני לך והביא לי אש ומסמרים, כיון שהביאם הבעירם באש, ונעץ אותם בעיניו, וכיוון שראה השטן כך, נבהל ונרתת והלך מעליו, ועלה למרום, ואמר רבש"ע כך וכך היה המעשה, מיד קרא הקדוש ברוך הוא לרפאל שר של רפואות, ואמר לו לך ורפא עיני מתיא בן חרש, הלך רפאל המלאך ועמד בו, אמר ר' מתיא מי את, אמר לו אני רפאל המלאך שלוחו של הקדוש ברוך הוא ששלחני לרפאות את עיניך, השיבו איני רוצה מה שהיה היה, חזר רפאל לפני הקדוש ברוך הוא ואמר לו כך וכך אמר לי מתיא בן חרש, אמר לו הקדוש ברוך הוא לך אמור לו מהיום ואילך אל תירא, אני ערב לך בדבר זה שלא ישלוט בך יצה"ר כל ימי חייך, כיוון ששמע מפי המלאך קיבל רפואתו ונתרפא, מכאן אמרו חכמים כל מי שאינו מסתכל באישה אחרת, אין יצה"ר שולט בו.

רבי מתיא שהיה קודש קדשים מה הוא אומר? "מתיירא אני שמא ישלוט בי יצר הרע" תראו מה זה צדיק! מי שפוחד - אין לו מה לפחד, ומי שלא פוחד הוא צריך לפחד! מי שפוחד מעבירה לא יפול בעבירה,

כח הדיבור

כל אדם שנולד מקבל עם לידתו מתנה יקרת ערך, ושמה - הפה. לפה יש כח עצום ואדיר, לבנות או להרוס, לכונן או להשחית, להועיל או להזיק. הפה הוא אמצעי הקשר המרכזי שלנו עם בורא עולם, הוא חלק בלתי נפרד מהחיבור האיתן עמו. באמצעות הפה אנו לומדים תורה, מתפללים לה', מרבים דיבורים טובים. לפה יש תפקיד מכריע בהידוק היחסים בינינו לבין הקדוש ברוך הוא, עד שקשה לתאר איך נוכל לקיימו בלי הפה.

ובאותו פה ממש יש כוחות מזיקים וארסיים, נוראיים להחריד. כאשר יהודי אינו שומר את פיו ולשונו כראוי, כאשר הוא אינו משתמש בפה למטרות טובות בלבד - כופר הוא בטובה העצומה שה' נתן לו בהעניקו לו את כח הדיבור והפה, בכך לוקח הוא כלי רב עוצמה של חיבור לה', והופך אותו לשאלטר שמנתק את החיבור שלו עם רצון ה', רחמנא ליצלן.

כי לפה שלנו יש עוצמות ורוחניות כבירות, כוחות בלתי נתפסים. אפשר להשתמש בהם כדי להתקרב לבורא עולם ולהתרפק עליו, להתחבר אליו ולדבר אתו, ואפשר חלילה וחס לקחת את הכח העצום הזה ולהרוס באמצעותו את כל השפע הרוחני המורעף עליו!

מכאן ואילך - זה תלוי רק בנו, 'מוות וחיים ביד הלשון' - בכל המובנים, הן ברוחניות והן בגשמיות, הן בחיי עולם והן בחיי שעה, הן ביחס לפרט והן ביחס לכלל. כח הפה והלשון והדיבורים היוצאים מהם - משפיעים באופן מכריע על השפע העולמי, על הגלות, על הצרות, וגם על קירוב הגאולה - בקרוב ממש, במהרה בימינו אמן!

(הרב אשר קובלסקי)

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגילית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה
להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה
לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, יהודית בת יעל, יהושע בן גאולה
לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

השיחה הגורלית

עשיתי טעות, זה לא היה בסדר, התחרטתי מאה וחמישים פעם אבל כל זה לא עזר לי מול בית המשפט. הואשמתני בעבירה על החוק וחרצו את דיני לשלוש שנות מאסר. יש הרבה אנשים שעושים דברים כאלה והחיים שלהם ממשיכים בלי שום עזוועים, ואני, איתרע מזלי ותפסו אותי בלי שום יכולת להתחמק, וככה הוכנסתי לכלא מעשיהו.

החיים השתבשו לגמרי. ריחמתי על אשתי ועל ילדי, רציתי להיות איתם, להעניק להם אהבת אב, לחנך אותם, ללוות אותם לתלמוד תורה, לשמוע אותם, להקשיב להם, למשחקיהם, למשבותיהם, ולנחמם בעת צערם. הניתוק מהמשפחה היה לי קשה מאוד, והדאגה לחינוך הילדים אכלה אותי. אני מוכרח לציין את הרה"ג ר' אברהם ארלנגר שליט"א, ראש ישיבת נחלת שלמה בקרית הרצוג, שעזר לי מאוד בתקופה הזאת, וסייע לבני משפחתי. היו כמובן עוד אנשים טובים ברקע, כולם נשלחו משמים להקל על גור דיני, ובעוד אשתי וילדי מתמודדים בחוץ, נשלחתי אני להתמודד בפנים.

אמרתי לעצמי: הקב"ה שם אותי כאן כדי לתקן, וחיפשתי זכויות בנרות. לא היה קשה למצוא.

דבר ראשון, זכיתי בכל יום להניח תפילין לעשרים ושניים יהודים שאם לא הייתי מציע להם זאת, לא היו מניחים אותן. חוץ מזה דיברתי איתם, שמעתי אותם, הקשבתי להם, עודדתי אותם וחיוקתי אותם. התיישבתי ללמוד עם היהודים שמעולם לא פתחו ספרי קודש, זכיתי להאיר את נשמתם. וככה, יכולתי לסמן את היום שעבר, כיום מלא עשייה וזכויות.

אבל כאשר שקעה החמה, שקעה גם נפשי. בשעה שמונה בערב נעלו את כולם בתאים, ושוב התכנסתי בתוך עצמי, וכמו יונה במעי הדגה קראתי מצרה לי אל השם, מבטן שאול שיוועתי. תפילה קבועה התפללתי: "ריבונו של עולם, עשיתי מה שעשיתי, ידוע לי שיש אנשים שעושים כמעשה הזה ואינם נענשים כמוני. אני מרגיש שלא העבירה על החוק היא זו שעומדת בעוכרי, אלא ענין אחר. אבא שבשמים! תעזור לי! תאיר את עיני, שאדע מהו הדבר שחטאתי בו ומה עלי לתקן."

לילה לילה, עם סגירת התאים, הייתי עומד ומדבר ככה אל אבי שבשמים, כדבר איש אל רעהו. שנה וחצי עברו עלי בתוך הכלא. מאות תפילות ליליות, שבהם התחננתי אל הבורא יתברך שיחוס וירחם עלי ויזכני לתקן את אשר פגמתי.

ביום רביעי פרשת נצבים, סוף שנת תשע"ט, אני מבחין בעלון נחמד על פרשת השבוע, ובו מופיע סיפור נורא מתקופת החפץ חיים ז"ל, הסיפור הוא על יהודי תושב ראדין, בעל בעמיו, שהייתה לו דירה להשכרה. בדירה גרה אישה אלמנה עם ילדיה, ולא היה לה כסף לשלם לו. בעל הדירה היה חסר סבלנות ואיים לגרשה, ובשלב מסוים הסיט את גג הדירה. ברוב עניותו עדיין לא היה לה כסף לשלם עבור הדירה, ואז קיים האיש את דבריו וגירש את האלמנה עם יתומיה באמצע החורף. החפץ חיים אמר למקורביו, היתכן שפסוק מפורש בתורה וחרה אפי וגו' לא יתקיים?

כעבור עשר שנים הלך היהודי בדרך לתומו, וכלב חולה נשך אותו. אנשים פחדו להתקרב אל הנשור, שמה ידבקו מהמחלה, ואיש לא רצה לטפל בו. חייו של האיש הסתיימו באופן מבזה ומשפיל מתוך ייסורים קשים של כמה שבועות.

סיים החפץ חיים, "חיכיתי לראות מה ישלם האיש הזה על מעשהו". ואכן, האיש זרק את האלמנה לרחוב כמו כלב, ולבסוף נזרק הוא עצמו. בודד ועלוב, כתוצאה מנשיכת כלב, ונתקיים בו הפסוק הנ"ל.

קראתי את הסיפור הזה, ופתאום נזכרתי, אוי לאותה בושה. אני הוא האיש הזה! הייתי מעורב במקרה דומה. יש לי קרוב משפחה שהוא בעל דירה בפרדס כץ. כיון שאינו גר באזור, ביקש ממני להיות אחראי על הדירה, ושילם לי איזו משכורת על כך. התפקיד שלי היה לבדוק מידי פעם מה קורה. אני הייתי הכתובת אליה פונים כדי לתקן ולשפץ מה שצריך, וגם גביתי את שכר הדירה. במשך תקופה מסוימת גרה בדירה אלמנה עם ילדיה, וזו פיגרה בתשלומים, עד שלא שילמה כלל. בשלב מסוים אימתי עליה שאם תוך עשרים וארבע שעות היא אינה מביאה איתה כסף, היא מסולקת מהבית.

עברו עשרים וארבע שעות, האלמנה לא הביאה את הכסף, ואני עמדתי בדיבורי. הבאתי כמה אנשים וביחד התצאנו מהבית הכל. את הרהיטים, את הבגדים, את הכלים, את כל החפצים של המשפחה עד הפריט האחרון. איך האלמנה תסתדר? מה יעשו ילדיה?

לא עניין אותי. הייתי בחור, לא חשבתי לעומק, לא חשבתי בכלל. הרגשתי שאני עושה את תפקידי בגביית שכר הדירה, ושום נקיפות מצפון לא היו לי. היום, במבט לאחור, איני יודע מצבו של מי היה נורא יותר, מצבה של אלמנה אומללה ללא משען ומשענה, שצריכה להתמודד עם ביזיון והשפלה איומים ונוראים, עם חוסר רדאות ועם ילדים בוכיים וחסרי בית, או המצב שלי- יהודי שצולם אלוקים סר ממנו, נטול רגש ואכזר.

עתה, אחרי שנים, כשאני נמצא במצוקה נוראה מאחורי סורג ובריח, איני יכול לעמוד מול עצמי. איך עשיתי זאת? איפה היה הלב שלי? מאיפה לקחתי את האומץ המופרז הזה, לעשות ככל העולה על רוחי? וכי מפני שמינו אותי לגבות שכר דירה, כבר הפכתי לבעל מידות משחותרות? עתה, למול המעשה מתקופת החפץ חיים, הרגשתי איך הבושה בוערת בקרבי. הבנתי כבר על מה ולמה נקלעתי אל הכלא. נס שרק זה קרה לי. ידעתי שאם חפץ חיים אנוכי, עלי לעשות מעשה, לבקש מחילה מהאלמנה.

החלטתי שאני לא הולך לישון מבלי לבקש את סליחתה עוד באותו היום. אחרי סבב טלפונים, הגעתי למספר הטלפון של האלמנה. התקשרתי אליה והצגתי את עצמי. "ברצוני לבקש ממך סליחה, אני האחראי לזה שסילקו אותך מהדירה אז, בפרדס כץ."

"אז מה אתה רוצה עכשיו?" "מחילה, סליחה, כפרה."

"למה נזכרת עכשיו? אתה יודע מה עשית בכלל? יש לך מושג איזה דבר נורא ואיום זה? וכמה זמן לקח לי להתאושש מהסילוק הפתאומי שלך? אני... הילדים... מה חשבת? שזה משחק?"

"סליחה, סליחה. עכשיו אני מבין שזה היה פשוט... בלתי נסלח, אבל בכל זאת תביני, הייתי ילד, זה היה מעשה ילדות."

"אתה מבקש ממני רחמים? איפה היו הרחמים שלך אז? מה אתה רוצה, שאגייד סלחתי רק מבחוץ ולא מהלב?"

"את יודעת מה אני משלם על זה?" סיפרתי לה, "אני מדבר איתך מהכלא. אני יושב פה בכלא מעשיהו, ואני בטוח שהסליחה שלך תוציא אותי מכאן."

כאן היא התרככה. היא השתתקה לכמה דקות. היא, שהרגישה מה זה לשבת לבד בבית עם הילדים שלה, היתה מסוגלת לחוש את מה שאשתי מרגישה עם הילדים לבד בבית, ולבסוף, אחרי המתנה של מספר רגעים שבהם הייתי במתח נוראי, היא עמדה בניסיון, העבירה על מידותיה ואמרה "עכשיו ערב ראש השנה, אנחנו מבקשים סליחה מהקב"ה", ואמרה בפה מלא "הריני סולחת מכל הלב לפלוני על כל מה שהוא עשה לי, ובזכות זה שהשם יסלח לנו גם כן ונתברך בשנה טובה."

הורדתי את הטלפון בתחושת הקלה עצומה. הרגשתי שעשיתי את הדבר הנכון, ואני מוכרח להדגיש שהאישה הצדקת הזאת יכולה ללמד סגוריה על כל עם ישראל בהתנהגות שלה, איך שהיא מחלה לי, ואף לא ביקשה פיצויים. פשוט ריחמה עלי רחמים גמורים, ללא כל הצדקה. רק שמעה שאני בכלא ואשתי לבד בבית, וכבר לא יכלה לשאת זאת. מלאכי רחמים, הכניסו רחמינו!

גם באותו יום הלכתי לישון כרגיל. אמרתי לריבונו של עולם שאני מרגיש שעשיתי מה שיכולתי, ואני מודה בכל מיני הודאות על שהאיר את עיני, ומבקש ומתחנן לחזור בתשובה שלמה.

למחרת, יום חמישי, קמתי בבוקר כרגיל, התפללתי, הנחתי תפילין לי ולכל החברים, למדתי את הסדרים שלי, ובשעה שתיים עשרה בצהריים המנהל קורא לי, יש לו חיוך מזוהר על השפתיים, ומה הוא אומר לי אם לא כך? "החליטו להעניק חנינה לכמה אסירים שנמצאים פה. יש עומס גדול מידי. במקרה שלך נשאת חן, ולפנים משורת הדין על אף שבפסק דין היה כתוב שלא ינכו לך שליש, הוחלט כן לנכות את השליש מתקופת המאסר. משמעות הדבר היא שברגע זה אתה יכול ללכת הביתה."

הלכתי לתא המאסר שכבר לא היה שלי, ארזתי את חפצי, הרמתי טלפון לאשתי וסיפרתי שאני משתחרר עוד לפני ראש השנה, ואת החג נחגוג בשמחה עצומה כזאת כמו שלא חגגנו מעולם. אחר כך התקשרתי לאישה האלמנה שרק אתמול מחלה לי בכל ליבה על העוול שגרמתי לה, וסיפרתי לה בהתרגשות שבזכותה אני יוצא לחופשי. היא שמחה שזכתה לגרום טובה ליהודי, ועוד בערב ראש השנה.

סיפרתי את סיפורי בליל שבת לראש ישיבת נחלת שלמה, וזה גרם לחיזוק עצום. יום הכיפורים שם היה שונה מבשנים עברו. כולם מחלו זה לזה בלב שלם.

אני אומר לכם, אחיי, תזהרו לא לפגוע, ואם קרה משהו אז למחר ולבקש מחילה לפני שמגיעים לבית הסוהר. לאו דווקא לפני ראש השנה.

ותסלחו, בבקשה תסלחו. כל כך הרבה כאב אפשר למנוע עם הסליחה הזאת. שנוכה להיות אוהבים זה את זה ומכבדים זה את זה.

"בשעה שמונה בערב נעלו את כולם בתאים, ושוב התכנסתי בתוך עצמי..."

מאיפה צריך לעשר פירות וירקות?

שאלה: שמעתי שיש הבדל היכן גדלים הפירות לענין חיוב תרומות ומעשרות, האם זה נכון, והאם יש לזה משמעות הלכתית כיום?

אמרו חכמי המשנה, כל מצוה שהיא תלויה בארץ (חובת קרקע כגון תרומות ומעשרות), אינה נוהגת אלא בארץ, ושאינה תלויה בארץ (חובת הגוף כגון תלמוד תורה ותפילין) נוהגת בין בארץ בין בחוצה לארץ. (קידושין לו: לו.).

ופירשו אמוראי ארץ ישראל שדין זה נלמד ממה שכתוב (דברים יב א), "אלה החקים והמשפטים אשר תשמרון לעשות בארץ וכו'". בארץ אתם חייבים לעשות ואין אתם חייבין בחוצה לארץ, וזה אנו אומרים במצות התלויות בארץ.

יכול אפילו מצות שאינן תלויות בארץ? תלמוד לומר (דברים יא טז-יח), "השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם וכו' ויחרה אף יי ככם וכו' ויבדקתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר יי נתן לכם ושמרתם את דברי אלה וגו'". אפילו גולים ושמרתם דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם".

וכגון תפילין ותלמוד תורה (שכתובים בסמוך, "וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם, ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם"). מה תפילין ותלמוד תורה שאינן תלויות בארץ נוהגין בארץ ובחוצה לארץ, אף כל דבר שאינו תלוי בארץ יהא נוהג בין בארץ בין בחוצה לארץ.

נמצא שעיקר חיוב תרומות ומעשרות מהתורה, זה רק בארץ ישראל.

וחכמינו זכרונם לברכה תיקנו להפריש בארבע ארצות הסמוכות לארץ ישראל, שהם עמון ומואב (כיום חלק מארץ ירדן). וכן בארץ שנער (בבל). וארץ מצרים. (ירושלמי שביעית פ"ו).

ומגדולי האחרונים כתב, שבארץ אדום שלא התיישבו שם יהודים לא ראו חכמים צורך לגזור שם על תרומות ומעשרות.

ונחלקו האחרונים אם תקנת חכמינו ז"ל היתה מן הדין או רק שהנהיגו להחמיה, וכתבו מגדולי האחרונים, שכיום שהמנהג היום בד' ארצות אלו שלא תקפה תקנת הנביאים והחכמים לא נוהגים שם בהפרשת תרומות ומעשרות. ויש מי שכתב שהרוצה לנהוג במדת חסידות יעשר במקומות אלו גם בזמן הזה.

והוא הרמב"ם, (פ"א ה"ב מהל' תרומות), ארץ ישראל האמורה בכל מקום היא בארצות שבכשן מלך ישראל או נביא מדעת רוב ישראל, וזהו הנקרא כיבוש רבים. אבל יחיד מישראל או משפחה או שבט שהלכו וכבשו לעצמן מקום אפילו מן הארץ שניתנה לאברהם, אינו נקרא ארץ ישראל כדי שיהגו בו כל המצות.

והוא הרמב"ם, (ה"ד), סוריא הקונה בה קרקע כקונה בארץ ישראל לענין תרומות ומעשרות ושביעית. והכל בסוריא מדברי סופרים.

ועוד כתב (ה"ה) כל שהחזיקו עולי מצרים ונתקדש קדושה ראשונה כיון שגלו בטלו קדושתן. שקדושה ראשונה לפי שהיתה מפני הכיבוש בלבד קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבוא. (חולין ו:). כיון שעלו בני הגולה והחזיקו במקצת הארץ קדושה קדושה שניה העומדת לעולם לשעתה ולעתיד לבוא. והניחו אותם המקומות שהחזיקו בהם עולי מצרים ולא החזיקו בהם עולי בבל כשהיו, ולא פטרום מן התרומה והמעשרות, כדי שייסמכו עליהם עניים בשביעית.

ויש לעניינים אלו השלכות למעשה, כיון שיש הלכה שאין מעשרין מן הפטור על החיוב. ואפילו המעשרות שמעשרים על פירות שחייבים בהם מדברי חכמים לא יתפס על הפירות שחייבים עליהם מעשרות מהתורה. ובעזרת ה' נבאר דין זה וכיצד יש לנהוג בזה למעשה, בשבועות הבאים.

להלכה: א. התרומות והמעשרות אינם נוהגים מן התורה אלא בארץ ישראל, בין בפני הבית בין שלא בפני הבית. ונביאים התקינו שיהיו נוהגים אפילו בארץ שנער, מפני שהיא סמוכה לארץ ישראל, ורוב ישראל הולכים ושבים שם. וחכמים הראשונים התקינו שיהיו נוהגים אף בארץ מצרים ובארץ עמון ומואב מפני שהם סביבות לארץ ישראל. ובזמן הזה לא נהגו להפריש תרומות ומעשרות בחוץ לארץ, אפילו במקומות הסמוכים לארץ ישראל, ויש להם על מה שיסמוכו. (חזון עובדיה תרומות ומעשרות עמ' א-ז)

שאר הארצות אין תרומות ומעשרות נוהגות בהן. (שם עמ' ז)

בזמן הזה אפילו במקום שהחזיקו בו עולי בבל, ואפילו בימי עזרא, אין חיוב תרומות ומעשרות מן התורה, אלא מדבריהם, מפני שנאמר כי תבואו, ומשמע ביאת כולכם ולא ביאת מקצתן כמו שהיתה בימי עזרא. והרמ"א כתב, ויש חולקין וסוברים שחייבים עכשיו בתרומות ומעשרות מהתורה, אך לא נהגו כן.

אימון אישי טיפים ועצות לחיים

אין סוג ב'

מי שכירונותו דלים והוא נחות אובייקטיבית, אישית, קשה לי לקבל את הקביעה שהערכה עצמית טובה היא נחלת המוצלחים והמיוחסים בלבד ואילו על כל האחרים, שלכאורה לא שפר עליהם גורלם, וכירונותיהם דלים או שהם בעלי רקע בעייתי או גדלו בסביבה שנחשבת נחותה, לסבול ולהתמודד עם רגשי נחיתות שאינם ניתנים לשינוי. זה לא ייתכן, ולא יכול להיות שזה נכון!

הכרח הוא שלכל אחד ואחד עלי אדמות יש אפשרות להרגיש טוב עם עצמו ולהצלחתי, אף אם לא בכל תחום, בתחום כלשהו לפחות. כולנו יציר כפיו של הבורא ברוך הוא, ויהיו כירונותינו חלשים ככל שהיו, נהיה פגומים ונחותים נפשית ככל שנהיה, חייבת להיות דרך למצוא סיבה טובה להיות מלאי הערכה כלפי עצמנו.

איך? את פתרון החידה ננסה להציג בהמשך, אבל קודם עלינו לחדד עובדה שעל כולנו לזכור ולא לשכוח חלילה אף לרגע אחד:

אצל ריבון העולם, אין סוג ב' ולא ייתכן מושג כזה!

יצרן בשר ודם שרוצה להגדיל את שמו ורכושו ולמכור סחורה רבה ככל האפשר, עושה כל מאמץ לייצר מוצרים טובים שיביאו לו את המוניטין ואת התהילה המיוחלת. עם זאת, מאחר שהוא בשר ודם, במידה זו או אחרת יחולו טעויות בייצור, בוודאי בשלבי הייצור הראשונים, עד קבלת המוצר הנכון. לכן בכל מפעל תמיד יש אחוז מסוים של מוצרים לקויים ופגומים, שנמכרים כסוג ב'.

לא כן במה שנוגע ליצרן הגדול מכולם, לכול יכול אשר יצר את האדם בחכמה! לא יעלה על הדעת לחשוב שמי שנוצר עם חולשות ותכונות ירודות, לקויות ככל שיהיו, לא נוצר כך בכוונה תחילה, מתוך תכנון וחשבון מדויקים. חלילה וחס לחשוב שבבריאת האדם, נזר הבריה, תיתכן טעות. על כן, אף אם יש אנשים שמשתכלים על אחד כזה כעל 'מוצר פגום', אין ספק שמצד כוונת בוראו הוא סוג א'!

כל אחד הוא 'מספר אחת', רק תלוי למי! שום אדם אינו חשוב אבסולוטית. אף האדם החשוב ביותר, לכל היותר חשוב בעיני פלוני ואלמוני או בעיני קבוצה זו או אחרת. אין אדם שחשוב לכל אנשי תבל במידה זהה. במקרים לא מעטים, זה שנכבד בעיני קבוצה אחת - נחשב בזוי ומאוס בעיני רבים אחרים. הוא הדבר בכיוון הנגדי: גם עלוב הנפש שבקרבונו, ולא משנה עד כמה עלוב הוא נראה לנו, עשוי להיות חשוב ויקר למישהו, אף אם המישהו הזה הוא 'רק' משפחתו, הוריו או ילדיו, או להבדיל - מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, אשר יצר את האדם בחכמה ודואג לכל מחסורו בהשגחה פרטית נפלאה.

יתר על כן, עלינו לזכור תמיד, שמה שאנו רואים מוגבל מאוד, וגם אם כולנו חכמים, כולנו נבונים ובעלי ניסיון, אן אנו רואים אלא חלק מהתמונה השלמה, ורב הנסתר על הנגלה.

מי לא פגש אדם מרשים, שנראה 'משכמו ומעלה', ולאחר מכן התברר לו שתוכו של האיש אינו כבדו, והוא אינו ראוי כלל להערכה שמוזמן הרושם הראשוני המתקבל ממנו? הוא הדבר בכיוון הנגדי: רבים הם הנראים בעינינו פשוטים וחסרי חשיבות, בעוד האמת היא שהם אנשים ישרים ועובדי ה' או עשירים ובעלי רכוש, אבל מאחר שהם צנועים ונחבאים אל הכלים, הם אינם בולטים ואינם מקבלים את ההערכה המגיעה להם.

מה שנראה לעינינו עשוי להיות רחוק מן האמת, כמו שמצינו אצל שמואל הנביא, שהתרשם מאוד מזמרתו של אליאב בנו של יש, אך ה' אמר לו: "אל תבט אל מראהו ואל גבה קומתו כי מאסתיהו, כי לא אשר יראה האדם, כי יראה לעינים וה' יראה ללבב".

אנשים נוטים להעריך אחרים בהתאם לערכים שיש להם באותו זמן ובהתאם למה שנראה להם חשוב באותו רגע. בכל גיל וגיל יש דברים שונים שאנו מעריכים, וטעמים של הזקנים, למשל, תמיד יהיה שונה משל הצעירים. לכולנו יש דברים שהערכנו בעבר, וכיום איננו מעריכים כלל או מעריכים פחות, ולעומת זאת, אין ספק שדברים רבים שכיום איננו מעריכים, יבוא יום ונעריך אותם מאוד.

רגע חושבים

הרב יהודה שמעוני

מהו הרגע החשוב ביותר בחיים?

פתאום כל אחד מהם הרגיש כמה הוא רחוק מהנוכחות הזו, וכמה קל לחיות את החיים במרדף אחרי "אז" ו"אחר-כך", ולפספס את עכשיו. הרבי לא אמר זאת כסיסמה. הוא באמת חי כך. כל מי שעמד מולו – ילד, חסיד ותיק, או אדם שבא מבחוץ – הרגיש באותו רגע שהוא האדם היחיד בעולם. הרגע הזה – בעבור הרבי – היה הרגע החשוב ביותר. רוב האנשים חיים מה היה. או מה יהיה. כל כעס שלנו מבוסס - על מה שהיה. כל דאגה, פחד ולחץ - מה יהיה. רוב האנשים מצטערים על העבר: למה זה קרה לי, למה פספסתי, למה לא הצלחתי, למה ההורים שלי... ומשם נולדים כעסים ואכזבות. חוששים **מהעתיד**: מה יקרה מחר, איך נסתדר, מה יהיה עם הפרנסה, עם המצב, עם העתיד. ומשם נולדים פחדים ולחצים. ולכן רוב האנשים מפספסים את ההווה. לאנשים המצליחים יש גם **עבר, הווה ועתיד. אבל שונה לחלוטין.** הם לומדים **מהעבר**. מתכננים ומצפים **לעתיד**. ובעיקר **בוחרים בהווה!!** גדולי ישראל הספיקו כל כך הרבה בחיים, והשפיעו על כל כך הרבה אנשים, כי הם חיו והרגישו שכל רגע בחיים, הוא הוא הרגע החשוב ביותר. אז נזכור: היצר הרע תמיד ינסה לסחוב אותנו למחשבות על "אז" – מה פספסנו, איזה כשלון, איזו אכזבה. או למחשבות של "מחר" – אחר כך, לא יודע מה יהיה, איך זה יצא... ואנחנו נענה לו: **לא אז, לא מחר. אני עושה עכשיו!**

למאמרים נוספים של הרב יהודה שמעוני בקרו באתר ושיבת אור דוד

הרבי מלובביץ', הרב מנחם מנדל שניאורסון, היה בן 93 כשעזב את העולם בג' בתמוז תשנ"ד (12 ביוני 1994). חייו היו תעלומה. מסוג האנשים שאתה שואל את עצמך – איך?? איך הרבי הספיק כל כך הרבה. איך הספיק לכתוב עשרות אלפי תשובות, אלפי מאמרים, להקים בתי חבד בכל העולם ובעיקר, להשפיע על מאות אלפי אנשים יהודים ושאינם יהודים. מותו הותיר חלל עצום. רבים – אנשי מדע, סוציולוגים ופרופסורים – ניבאו "אז שחסידות תב"ד תתפורר עם לכתו. אבל המציאות הוכיחה אחרת. לא רק שלא נעלמה – היא התעצמה. כי הרבי לא השאיר אחריו ארגון, אלא דרך חיים.

אחת הסיבות לכך היא שהוא חי, באמת חי, את מה שהטיף לו. פעם בתחילת כהונתו, כך מספרים חסידיו, ישב הרבי עם קבוצת חסידים ושאל אותם שאלה פשוטה:

"מהו הרגע החשוב ביותר בחיים שלך?" תעצרו רגע, ותחשבו על השאלה הזאת. מה הייתם עונים? והחסידים התחילו לענות:

- "הרגע שנולדתי."
  - "הבר מצווה שלי."
  - "כשהתחתנתי."
  - "כשנולד לי ילד."
  - "כשפגשתי את הרבי." וכו וכו.
- הרבי הנהן, חייך בשקט, ואז הביט בהם, במבט הרך אך החודר שלו, ואמר: "לא!!!"

"הרגע החשוב ביותר – זה הרגע הזה." נכון, הרגע שהתחתנת לפני עשרים שנה – הוא רגע חשוב מאוד. אבל הוא כבר עבר. הוא היסטוריה. הוא כבר לא ישנה אותך. רק הרגע הזה – הוא בר עשיה, הוא בר שינוי. דממה נפלה בחדר.

הוצעה לטעום טעם של שבת אמיתית?

ישיבת אור דוד מזמינה אתכם להצטרף לשבת מלאה רוחניות עם הרה"ג דניאל זר שליט"א ובחורי הישיבה

קריאת תהילים

חדרים מפוארים

אוכל כיז המלך

תפילות מרוממות

להזמין מקום לשבת הקרובה ניתן למלא את הטופס באתר הישיבה או להתקשר למשרדי הישיבה

03-5701212